

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ

Збірник наукових праць

Випуск 4

Засновано у 2015 році

Рівне – 2016

УДК 37 : 005.591.6

I - 66

ББК 74.200

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 4 / упоряд. О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова, Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – 366 с.

До збірника увійшли наукові праці, здійснені у галузі теорії і методики виховання. Статті спрямовані на багатоаспектне висвітлення основних напрямів, сучасних підходів до змісту, форм і технологій виховного процесу, починаючи від дошкілля і завершуючи вищою школою.

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Петренко Оксана Борисівна**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Заступники головного редактора: **Гринькова Надія Михайлівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Відповідальний секретар: **Ціпан Тетяна Степанівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної ради:

Сухомлинська О. В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Академік-секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Бех І. Д., доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України;

Пустовіт Г. П., доктор педагогічних наук, професор, Учений секретар Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України;

Павелків Р. В., доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету;

Коберник О. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Лобода С. М., доктор педагогічних наук, професор, доктор габлітований, професор звичайний Вищої школи інформатики і прикладних наук (м. Лодзь, Республіка Польща).

Члени редколегії:

Безкоровайна О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету;

Вербець В. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної, навчально-методичної роботи та гуманітарної політики Рівненського державного гуманітарного університету;

Карпенчук С. Г., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету;

Ламанаускас В., доктор соціологічних наук, професор, директор науково-методичного Центру «Scientia Educologica», професор Шяуляйського університету (м. Шяуляй, Литовська Республіка);

Литвиненко С. А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри практичної психології та психотерапії Рівненського державного гуманітарного університету;

Малолєпши Елігіуш, др. хаб., професор, декан педагогічного факультету Академії імені Яна Длугоша в Ченстохові;

Пелєх Л. Р., доктор педагогічних наук, професор, зав кафедри міжкультурної комунікації та історії світової літератури Рівненського державного гуманітарного університету;

Пелєх Ю. В., доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи Рівненського державного гуманітарного університету;

Потапчук Т. В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету;

Стоклоса К., доктор наук, професор, Інститут Зигмунд-Неуман (Дрезден, ФРН);

Федяєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Херсонського державного університету;

Шмид К., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії і теорії виховання Жешувського університету (м. Жешув, Республіка Польща);

Шугасва Л. М., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії Рівненського державного гуманітарного університету;

Яшук І. П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Бісовецька Л. А. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методик початкового навчання РДГУ.

Сойчук Р.Л., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики виховання Рівненського державного гуманітарного університету.

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 21161-10961Р.

Наказом МОН України № 515 від 16.05.2016 р.

Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні» включений до Переліку наукових фахових видань України (галузі науки – педагогічні).

Упорядники: **проф. Петренко О.Б., доц. Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування: **наукова бібліотека РДГУ**

Рецензент: **Коляда Н. М.** – доктор педагогічних наук, професор; завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини.

Друкується за рішенням Вченої ради РДГУ (протокол №10 від 27 жовтня 2016 р.)

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

ЗМІСТ

Федяєва В. Л. «Вітчизна – святиня серця і думки...»	7
Павелків Р. В. Особливості розвитку емпатії як соціально-психологічного явища та компонента моральної сфери особистості.....	16
Пустовіт Г. П., Климчук В. В. Упровадження ІКТ у методику навчання та управління діяльністю позашкільних навчальних закладів	27
Петренко О. Б. Використання ІТ у виховному процесі: можливості, переваги, ризики, перспективи.....	40
Потапчук Т. В. Особливості залучення мультимедіа до процесу музичного виховання в сучасній педагогічній практиці.....	47
Budz I. F. National organizations and innovative projects in the content formation of gifted education in Great Britain.....	56
Бєлан Г. В. Національна ідея у науковій спадщині культурно-освітніх діячів 1917-1920-тих рр. як основа патріотичного виховання дітей та молоді в Україні.....	63
Бісовецька Л. А., Верхова І. П. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у роботі класного керівника	73
Боровець О. В. Формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки	82
Бричок Б. П. Педагогічні проблеми школи інформаційного суспільства: загрози і ризики	89
Бричок С. Б. Особливості застосування і поєднання ІКТ та проектної технології у підготовці вчителя початкових класів	96
Васильюк В. М., Ярмошук О. О., Давидюк І. В. Фізкультурна грамотність в аперцепції суспільної активності індивіда	106
Власюк Г. І., Кіндрат В. К. Спортивно-просвітницька організація «Пласт» у системі патріотичного виховання молоді	116
Ганжа М. В. Функції дизайну в педагогічній теорії та виховній практиці зарубіжних країн.....	124
Генсіцька-Антонюк Н. О. Процес розв'язування текстових математичних задач як засіб розумового виховання учнів.....	135
Гринькова Н. М. Роль інформаційних технологій у моральному вихованні молодших школярів в умовах позашкільного навчального закладу.....	142
Гудовсек О. А. Професійна підготовка майбутніх педагогів позашкільної освіти до роботи з дітьми молодшого шкільного віку	150

Колупасєва Т. Є. Впровадження інформаційних технологій навчання в умовах проектування інноваційного освітнього середовища вищого навчального закладу	157
Кособуцька Г. П. Роль інформаційних технологій в реалізації концепції духовного розвитку особистості учня	168
Кулакова Л. М. Вплив сучасного інформаційно-комунікаційного простору на формування позитивних моральних якостей особистості молодшого школяра	175
Малиношевський Р. В. Соціально-педагогічні проблеми дослідження ризикованої поведінки старшокласників у сфері Інтернет-спілкування	183
Павелків К. М. Можливості Інтернету в організації взаємодії сім'ї і школи	192
Павелків О. М. Роль інформаційно-комунікаційних технологій в організаційній та виховній роботі класного керівника загальноосвітнього навчального закладу	200
Петренко С. В. Використання хмарних сервісів G SUITE (GOOGLE APPS) у навчально-виховному процесі	211
Сойчук Р. Л. Інформаційно-комунікаційні технології у виховному процесі та сучасне підростаюче покоління: погляд на проблему	220
Сорочинська Т. А. Застосування інформаційних інновацій у педагогічній діяльності вчителя	230
Стельмашук Ж. Г., Грицюк Н. Й. Використання інформаційних технологій у національно-патріотичному вихованні учнів	239
Сяська І. О. Детермінанти розвитку екологічної самосвідомості студентської молоді у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів	250
Сяська Н. А. Використання методів математичної статистики у фізичному вихованні і спорті засобами новітніх інформаційних технологій	257
Тихенко Л. В. Сучасні підходи до використання інформаційно-комунікаційних технологій у позашкільній освіті	264
Ткачук Н. М. Організація керованої самостійної роботи керівників ЗНЗ в міжкурсовий період	271
Трохимчук І. М. Організація еколого-натуралістичної роботи за міжнародним практичним науково-освітнім проектом GLOBE	281
Ціпан Т. С., Боровець В. І. Використання інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виховному процесі школи	290
Шкуренко О. В. Виховання інформаційної культури в майбутніх учителів початкової школи засобами хмарних технологій	299

Доробки молодих науковців

Баліка Л. М. Шкільна бібліотека та інформаційно-комунікаційні технології	305
Гусаковська Т.М. Підготовка майбутніх фахівців із біології у вищому навчальному закладі	312
Дембровська Г. М. Виховний потенціал діяльності тренера-викладача у позашкільних навчальних закладах спортивного профілю	318
Демянюк І. В. Підготовка магістра початкової освіти очима студентів.....	328
Осипчук О. П. Формування морального виховання молодших школярів у педагогічному процесі школи	335
Таргоній І. В. Використання мультимедійних технологій у системі мистецької освіти.....	342
Федорук О. М. Використання інформаційних технологій в освітній сфері ВНЗ: прикладні аспекти	350
Шидловський А. І. Роль комп'ютерно орієнтованого середовища у становленні професійної компетентності майбутніх вчителів фізико-технологічного профілю.....	356
Відомості про авторів.....	364

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ ВНЗ: ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

Анотація. У статті розглядаються прикладні аспекти використання інформаційних технологій в освітній сфері. Аналізуються особливості застосування інформаційних технологій у змісті професійного навчання, у формах навчального процесу та у практичній діяльності. Акцентується увага на актуальності використання інформаційних технологій навчання для української освітньої системи.

Ключові слова: інформаційні технології, інформаційне суспільство, вищий навчальний заклад, освіта, Інтернет.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство, в якому інформація все більше набуває ролі соціально-значущого ресурсу (на рівні з матеріальними, енергетичними, фінансовими та іншими ресурсами), потребує висококваліфікованих фахівців, які б вільно володіли інформаційно-комунікаційними технологіями та ефективно їх використовували у своїй професійній діяльності. Для роботи в освітній сфері, окрім фахових та спеціальних знань, необхідні знання і навички вільного володіння інформаційно-комунікаційними технологіями.

Для забезпечення ефективної та оперативної діяльності ВНЗ потрібно впроваджувати інформаційні технології в освітній процес, оскільки проникнення Інтернету в усі сфери соціального життя є наслідком стрімкого виникнення та розвитку глобального «інформаційного суспільства», яке змінює звичний спосіб життя людей, форми і методи навчання, роботи і спілкування. Засоби Інтернету (його сервісні служби) надають фахівцям можливість ефективно організувати процес роботи, а також формувати електронні архіви та бази даних в інтерактивному режимі; налагоджувати професійні комунікації та спільні проекти з партнерами з різних регіонів.

Інформаційні технології в освітній сфері – це свого роду механізм, який забезпечує весь процес ефективної та оперативної роботи. Адже завдяки йому освітній процес набуває нового значення. Він стає більш продуктивним та більш злагодженим.

Найбільш значущою проблемою у використанні інформаційних технологій в освітній сфері стає незнання або невміння працівників використовувати новітні технології під час роботи. Це, своєю чергою, гальмує навчальний процес і робочий цикл ВНЗ. Проблема постає ще глибше, коли студенти знають більше за викладача, оскільки молоді люди більш прогресивні в сучасному суспільстві, а окремих контингент викладачів не прагне розвиватися. Це все призводить до незрозуміння і до конфліктів всередині навчального процесу.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. На сьогодні існує проблема ефективного забезпечення інформаційними технологіями

освітньої сфери. Частина вищих навчальних закладів України не прагне до оновлення процесу навчання, ще інша частина не має належного фінансування. Це, своєю чергою, загальмовує і спотворює навчальний процес.

Для дослідження зазначеної проблеми особливу значимість мають роботи, присвячені використанню новітніх інформаційних технологій у підготовці фахівців (В. М. Варенко, Ю. П. Юхименко, Л. Я. Філіпова та ін.); використання інформаційного моніторингу в системі підготовки фахівців (О. Г. Кириленко, Г. М. Малик, М. Н. Цивін); застосуванню Інтернет-технологій у системі навчання (Л. Я. Філіпова, О. М. Кобелев, О. Б. Сладкова, О. Ю. Чубукова) та ін.

Аналіз літератури свідчить, що тема є актуальною в сучасній освіті. Водночас проблема є недостатньо розкритою, тому що кількість новітніх технологій із кожним роком зростає.

Мета статті полягає в обґрунтуванні доцільності використання інформаційних технологій в освітній сфері ВНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Підготовка фахівців є об'єктивно затребуваною інформаційним суспільством умовою для забезпечення будь-якої галузі та особливо освітньої сфери відповідною інформаційною інфраструктурою. Важливе значення для роботодавців на ринку праці набувають професійні компетенції випускників, які відображають їхні знання, вміння та навички користування інформаційними технологіями та сервісами Інтернету у різних сферах.

Поняття «нові інформаційні технології навчання» з'явились у зв'язку з розвитком інформатизації суспільства. Під цим поняттям розуміють комплекс навчальних і навчально-методичних матеріалів, технічних та інструментальних засобів обчислювальної техніки навчального призначення, методи й організаційні форми навчання, а також систему наукових знань про роль і місце засобів обчислювальної техніки у навчальному процесі, про форми і засоби їхнього застосування для підвищення ефективності діяльності викладача і студента.

У процесі навчання у вищому навчальному закладі потрібно забезпечити розвиток у студентів системного мислення, усвідомлення необхідності застосування інформаційно-комунікаційних технологій для управління та прийняття рішень, для дослідження складних економічних явищ і процесів. Перед викладачами вишів стоїть складне завдання – навчити майбутніх фахівців раціонально використовувати інформаційно-комунікаційні технології, їхні технічні можливості та програмне забезпечення обчислювальної техніки в інформаційно-аналітичній роботі.

Переваги комп'ютерного навчання:

1. Мультимедійний текст (відео-, аудіоможливості, зв'язок із великою кількістю різноманітних джерел).
2. Висока мотивація і зацікавленість в інформації.
3. Необмежена кількість інформації, можливість її широкого вибору.
4. Самоконтроль і координація викладачем навчального процесу.

5. Можливість спілкування з носіями мови, ознайомлення з культурою країн, мова яких вивчається [1, с. 1].

Актуальність застосування інформаційно-комунікаційних технологій у ВНЗ можна визначити такими факторами:

- надання студентам широкого доступу до джерел інформації;
- необхідність впровадження у процес навчання комп'ютерних технологій, які б забезпечили всебічну оцінку рівня успішності студентів та можливість самооцінки їхніх навчальних досягнень;
- потреба використання комп'ютерних засобів навчання, які дають можливість реалізувати індивідуальний та диференційований підхід у навчанні студентів, а також забезпечують формування у майбутніх фахівців професійної компетенції.

Однак і сьогодні існує багато проблем, а саме:

- створення електронних підручників та енциклопедій навчального призначення;
- створення банку електронних документів нормативно-правового, науково-методичного, психолого-педагогічного, організаційного, програмно-технологічного та інформаційного забезпечення дистанційного навчання;
- створення та впровадження програмних засобів пілоотної системи поточного і підсумкового контролю знань студентів у вищих навчальних закладах;
- створення та впровадження програмних засобів для уніфікованої системи дистанційного навчання [1, с. 2].

Сьогодні можна спостерігати велику потребу в постійному вдосконаленні професійного рівня, освоєнні і здобутті нових навичок. Освіта переходить під гасло «Навчання упродовж усього життя», а суспільство вимагає інтенсифікації процесів передавання знань, що стають доступнішими. Все це прискорює темпи загального розвитку, які, своєю чергою, висувають нові вимоги до технологій освіти.

Все більшої актуальності сьогодні набуває дистанційна освіта. До беззаперечних її переваг можна віднести:

- незалежність навчання від географічного розташування он-лайн університету та місць проживання студентів, практично необмежену їх аудиторію;
- можливість оперативної актуалізації навчального матеріалу;
- уніфікацію адміністрування навчального процесу;
- об'єктивізацію контролю знань;
- активізацію пізнавальної діяльності студентів.

Хоча варто також назвати і недоліки Інтернет-освіти: відсутність реального спілкування з викладачем та іншими студентами, формальна монополія центру на знання, ускладненість оперативного дискутування, проблема пропускнуої здатності мережі тощо [1, с. 2].

Зважаючи на активне поширення Інтернету у світі, слід зазначити особливості впливу мережі на освітню сферу, в якій Інтернет стає не тільки

джерелом інформації або предметом вивчення, але і найважливішим фактором, що трансформує традиційні аспекти освіти: педагогічні, психологічні, етичні та ін. Водночас мережа є могутнім засобом комунікації, допомагає формуванню комунікативних навичок особистості; крім того, Інтернет сприяє самовираженню і самоствердженню особистості. Виховна функція може бути реалізована на основі залучення студентів до інформації культурного, етичного, гуманістичного характеру. Це дає змогу використовувати Інтернет як для навчання студентів, так і для підвищення кваліфікації самих педагогів. Інтернет як інструмент у соціально-освітньому середовищі надає такі можливості, як: використання інформаційно-пошукових систем та бібліотечних ресурсів і послуг для навчальних та науково-дослідницьких цілей; створення банку навчально-методичних матеріалів; одержання інформації з конкретної спеціальності, про діяльність навчальних і наукових установ; організація мережевого спілкування викладачів і студентів вищу з різними користувачами з усього світу тощо.

Відзначимо, що головними напрямками освітньої сфери, де застосування Інтернет-технологій, на наш погляд, є актуальним, є такі:

- зміст навчального процесу, зокрема в межах професійно-орієнтованих навчальних дисциплін;
- форми навчального процесу;
- практична діяльність як реалізація професійних компетенцій випускників щодо володіння Інтернет-технологіями в різних сферах.

Використання Інтернет-технологій у змісті навчальних дисциплін зумовлює формування у студентів спеціалізовано-професійних компетенцій, визначених предметною галуззю, у якій майбутній фахівець має бути добре обізнаний і у якій він має проявити готовність до виконання своєї професійної діяльності [4, с. 49].

В умовах інформаційного суспільства при підготовці фахівців активно використовуються сучасні інформаційні технології, веб-ресурси інформаційної інфраструктури. Набуття таких знань опосередковується процесами спостереження та багатоаспектного аналізу, порівняння структури, трансформацій інформаційних об'єктів, відносин, процесів і явищ.

Особливо успішно розвиваються різні форми інформаційного моніторингу у дослідженні інформаційних потоків, інформаційних технологій, контенту веб-ресурсів мережі Інтернет. Про це свідчать використані у навчальному процесі численні моніторингові дослідження веб-сайтів документно-комунікаційних установ архівів, органів НТІ, бібліотек, документознавчих ресурсів українського сегменту мережі Інтернет. У цілому необхідно відзначити, що новітні інформаційні технології дають змогу не тільки вивчати інформаційний контент мережі Інтернет, виконувати завдання інформаційного забезпечення навчальної, наукової діяльності, а й здійснювати концептуальні узагальнення, що розвивають сучасну теорію інформаційних технологій [3, с. 2].

Висновки і перспективи подальших розвідок. Таким чином, згідно з сучасною концепцією навчання дедалі більше уваги надається оптимізації та індивідуалізації освіти, широкому застосуванню інформаційних технологій, що допоможе майбутнім фахівцям використовувати власний інтелектуальний потенціал на благо суспільства.

Використання Інтернет-технологій у системі підготовки сучасних фахівців є адекватною відповіддю на сучасні виклики українського інформаційного суспільства для освітньої спеціальності, яка хоче та має всі підстави вижити як затребувана та конкурентоспроможна.

Список використаних джерел:

2. Варенко В. Використання новітніх інформаційних технологій у підготовці фахівців-документознавців / В. Варенко // Вісн. Кн. палати. – 2011. – № 5. – С. 1–2.
3. Гурмаза В. Сучасні інформаційні технології підготовки майбутніх фахівців [Електронний ресурс] / В. Гурмаза – Режим доступу: <http://intkonf.org/gurmaza-vv-suchasni-informatsiyni-tehnologiyi-pidgotovki-maybutnih-fahivtsiv/>. – Заголовок з екрана.
4. Кириленко Г. Прикладні аспекти використання інформаційного моніторингу в системі підготовки документознавців / Г. Кириленко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2012. – № 2. – С. 65–68.
5. Філіпова Я. Напрями застосування Інтернет-технологій та сервісів у системі навчання за спеціальністю «Документознавство та інформаційна діяльність» / Я. Філіпова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2011. – № 3. – С. 48–51.
6. Філіпова Я. Професійні компетенції фахівців з документальних комунікацій : освітній аспект / Я. Філіпова // Вісн. Кн. палати. – 2009. – № 1. – С. 25–28.
7. Філіпова Я. Перспективна спеціальність у підготовці фахівців інформаційно-документної сфери України / Я. Філіпова // Вісн. Кн. палати. – 2003. – № 10. – С. 29–31.
8. Шелестова А. М. Базові функції навчальних документів у системі електронно-документної комунікації сучасного вищого навчального закладу України / А. М. Шелестова // Бібліотечний вісник. – 2011. – № 1. – С. 43–51.

REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED

1. Varenko V. Vykorystannia novitnikh informatsiynykh tekhnologii upidhotovtsi fakhivtsiv-dokumentoznavtsiv [The use of advanced information technologies in training document specialists] / V. Varenko // Visn. Kn. palaty. – 2011. – № 5. – S. 1–2. (in Ukrainian)
2. Hurmaza V. Suchasni informatsiini tekhnologii pidgotovky maibutnikh fakhivtsiv [Modern information technologies of training of future specialists] [Elektronnyi resurs] / V. Hurmaza – Rezhym dostupu:

<http://intkonf.org/gurmaza-vv-suchasni-informatsiyni-tehnologiyi-pidgotovki-maybutnih-fahivtsiv/>. – Zaholovok z ekrana. (in Ukrainian)

3. Kyrylenko H. Prykladni aspekty vykorystannia informatsiinoho monitorynhu v systemi pidhotovky dokumentoznavtsiv [Applied aspects of the use of the information monitoring in the system of training experts in documents] / H. Kyrylenko // Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. – 2012. – № 2. – S. 65–68. (in Ukrainian)
4. Filipova Ya. Napriamy zastosuvannia Internet-tehnolohii ta servisiv u systemi navchannia za spetsialnistiu «Dokumentoznavstvo ta informatsiina diialnist» [Areas of application of Internet technologies and services in the system of training in the specialty “Documentology and information activities”] / Ya. Filipova // Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia. – 2011. – № 3. – S. 48–51. (in Ukrainian)
5. Filipova Ya. Profesiini kompetentsii fakhivtsiv z dokumentalnykh komunikatsii : osvittii aspekt [Professional competence of specialists in the documentary communication : the educational aspect] / Ya. Filipova // Visn. Kn. palaty. – 2009. – № 1. – S. 25–28. (in Ukrainian)
6. Filipova Ya. Perspektyvna spetsialnist u pidhotovtsi fakhivtsiv informatsiino-dokumentnoi sfery Ukrainy [Promising profession in training information-document sphere of Ukraine] / Ya. Filipova // Visn. Kn. palaty. – 2003. – № 10. – S. 29–31. (in Ukrainian)
7. Shelestova A. M. Bazovi funksi navchalnykh dokumentiv u systemi elektronno-dokumentnoi komunikatsii suchasnoho vyshchoho navchalnoho zakladu Ukrainy [The basic functions of educational documents in the electronic document communication in modern higher educational institutions of Ukraine] / A. M. Shelestova // Biblioteknyi visnyk. – 2011. – № 1. – S. 43–51. (in Ukrainian)

Аннотация. В статье рассматриваются прикладные аспекты использования информационных технологий в образовательной сфере. Анализируются особенности применения информационных технологий в содержании профессионального обучения, в формах учебного процесса и в практической деятельности. Акцентируется внимание на актуальности использования информационных технологий обучения в украинской образовательной системе.

Ключевые слова: информационные технологии, информационное общество, высшее учебное заведение, образование, Интернет.

Summary. The article deals with practical aspects of information technology in education. Specific features of the use of information technologies in the content of vocational training in the forms of the educational process and in practice are analyzed. Attention is focused on the relevance of information technology training for Ukrainian educational system.

Particular attention is paid to training articles that are objectively demanded information society for any industry and especially in the educational sphere.

In the information society in preparing professionals actively use modern information technology, web resources infrastructure. Acquiring such knowledge is mediated process monitoring and multidimensional analysis, comparing the structure of information objects transformations, relationships, processes and phenomena.

Key words: information technology, information society, higher education, education, the Internet.

Стаття надішла до редакції 19.10.2016

А. І. Шидловський

РОЛЬ КОМП'ЮТЕРНО ОРІЄНТОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА У СТАНОВЛЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Анотація. На сучасному етапі розвитку фізичної освіти, що характеризується інтенсивністю інноваційних процесів, особливого значення набуває диференціація курсу фізики та методики її навчання залежно від профілю підготовки фахівців. Комп'ютерно орієнтоване навчання має створювати умови для інтенсифікації процесу навчання, підвищення наочності та мотивації навчання, розширення спектру завдань та їх розв'язання засобами комп'ютерних технологій. Особистісно орієнтоване навчання на сьогодні розглядається як провідний стратегічний напрям розвитку системи освіти як загальної, так і професійної.

Ключові слова: комп'ютерно орієнтоване навчання, технології навчання, професійна компетентність, майбутні вчителі, спосіб пізнання, освітній процес.

Постановка проблеми. Основним завданням освіти на сучасному етапі є не стільки передача обсягу накопичених знань, скільки формування умінь самонавчатися й адаптуватися до динамічних умов життєдіяльності. Зростає попит на спеціалістів, які поєднують у собі високу професійну компетентність із творчими, управлінськими, підприємницькими здібностями та навичками соціального спілкування.

Інформатизація освіти, яка торкається практично кожного аспекту організації навчання: від галузевих стандартів і навчальних планів до формування необхідного рівня професійної культури всіх учасників освітнього процесу, по суті, створює новий спосіб пізнання.

На нашу думку, у теперішній час спостерігається стала залежність між професійними успіхами фахівців освітньої сфери і рівнем їх компетентності у галузі інформатизації освіти, що здебільшого визначається не обсягом засвоєного ними змісту знань, які швидко змінюються, а вмінням самостійно набувати нових знань й учити цьому учнів, здійснювати самоконтроль за виконанням дій, здатністю до

Наукове видання

ІННОВАТИКА У ВИХОВАННІ
Збірник наукових праць

Випуск 4

Упорядники:

проф. **Петренко О.Б.**, доц. **Ціпан Т.С.**

Науково-бібліографічне редагування:
наукова бібліотека РДГУ

Підписано до друку 27.10.2016 р.
Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,7. Замовлення №197/1. Наклад 300

Віддруковано засобами різнографічного друку
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету
33027, Рівне, вул. С.Бандери, 12; тел.: 0-362-26-48-83

I – 66

Інноватика у вихованні : зб. наук. пр. Вип. 4 / упоряд.
О. Б. Петренко ; ред. кол. : О. Б. Петренко, Н. М. Гринькова,
Т. С. Ціпан та ін. – Рівне : РДГУ, 2016. – 366 с.

УДК 37 : 005.591.6
ББК 74.200

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2016